

Anteckningar från Ö-dialogen den 16 mars 2023

Demokrati och medborgarservice

Diarienummer: N043-0009/23

Utfärdat: 2023-03-29

Sammanträdesdatum: 2023-03-16, klockan 17.30 – 19.30

Plats: Demokrati och medborgarservice, Ekelundsgatan 1

Närvarande

Ulf Johansson (S) ordförande Ö-dialogen, nämnden för demokrati och medborgarservice
Johan Radix (C), nämnden för demokrati och medborgarservice

Anneli Rhedin (M) kommunalråd, kommunstyrelsen
Ruben Malmström (S) stadssekreterare, kommunstyrelsen

John Granqvist, Styrso
Jan Kaaling, Styrso
Lena Cange, Asperö
Thomas Larson, Asperö
Ingemar Taube, Asperö
Inger Blixt, Asperö
Henrik Sjöstrand, Brännö
Eva Sundén, Brännö
My Ståhl, Brännö
Johan Ternstrand, Vrångö
Håkan Karlsten, Vrångö
Anna Palmers, Köpstadsö
Pia Witting, Köpstadsö
Marie Sjövall, Donsö
Håkan Broberg, Donsö
Ingegerd Märs, Stora Förö

Maria Holmgren, tillförordnad direktör, förvaltningen för demokrati och medborgarservice
Aldina Mehmedovic, planeringsledare, förvaltningen för demokrati och medborgarservice
Inga-Lisa Adler, planeringsledare, förvaltningen för demokrati och medborgarservice

Lotta Wikström, avdelningschef stadsområde välfärd och fritid, socialförvaltning Sydväst
Henrik Hellström, utvecklingsledare stadsutveckling, socialförvaltning Sydväst

Övriga

Peter Grönberg, VD, Göteborg & Co

Joakim Larsson, ordförande, stadsmiljönämnden

Jenny Olsson, avdelningschef mobilitet och serviceresor, stadsmiljöförvaltningen

Gunnar Palm, planerare kollektivtrafik, stadsmiljöförvaltningen

Åsa Borvén, strateg destinationsutveckling, Göteborg & Co

Sammanfattning

1. Ordföranden hälsar välkomna
2. Incheckning
3. Föregående mötesanteckningar
4. Anmälan av övriga frågor
5. Återkoppling - vad har hänt sedan Ö-dialogen träffades sist kring upphandling av trafiken i södra skärgården
6. Samtal om ansökningsprocess för rekrytering av ö-representanter 2023
7. Remissvar på motion om inrättandet av skärgårdssamordnare
8. Återkoppling från kommunstyrelsen och nämnden för demokrati och medborgarservice
9. Övriga frågor
 - Posthantering
 - Frakttransporter
 - Möte med Länsstyrelsen kring bygglov
 - Besöksparkering Saltholmen
 - Beredskapsplan för södra skärgården

Anteckningar

1. Ordförande hälsar välkomna

2. Incheckning

3. Föregående mötesanteckningar

Ordföranden går igenom rubrikerna/sammanfattningen för föregående mötesanteckningar.

4. Anmälan av övriga frågor

Representanter lyfter frågor de vill samtala om under dagens Ö-dialog eller frågeställningar att ta upp på ett kommande Ö-dialogstillfälle.

- Posthantering, John Granqvist
- Frakttransporter, Jan Kaaling
- Möte med Länsstyrelsen angående bygglov, Henrik Sjöstrand
- Besöksparkering Saltholmen
- Beredningsplan för södra skärgården, Marie Sjövall

5. Återkoppling - vad har hänt sedan Ö-dialogen träffades sist kring upphandling av trafiken i södra skärgården

Henrik Sjöstrand och My Ståhl, Brännö
Peter Grönberg, Göteborg och Company
Joakim Larsson, stadsmiljönämnden
Jenny Olsson och Gunnar Palm, stadsmiljöförvaltningen

Ö-representanter berättar vad som har hänt angående Västtrafiks förstudie sedan förra Ö-dialogen, med fokus på det extra insatta dialogmötet med Västtrafik den 10 januari.

För att kunna möjliggöra för en utökning av färjetrafiken under avtalstid, exempelvis för ett kommunalt finansierat tillköp, har det framkommit önskemål om att Västtrafik ska titta på möjligheten att lägga in en option om ytterligare fartyg i avtalet.

Stadsmiljöförvaltningen informerar om att Västtrafik bedömer att det skulle bli fördyringar i det fall man skulle lägga till en option i detta tidiga skede. En förutsättning för att optionen ska bli billigare än att förhandla om ytterligare ett fartyg under avtalstid, är att optionen med stor sannolikhet kommer att utlösas redan till avtalsstart. I så fall kan trafikföretagen räkna med synergierna av ytterligare ett fartyg i drift i sitt anbud. Som det ser ut nu är det stor osäkerhet om optionen kommer att utlösas, varför det troligtvis inte kommer att bidra till ett lägre pris. Snarare bedömer Västtrafik att optionen blir dyr. En option skulle dessutom innebära att Västtrafik redan nu behöver låsa fast vilka fartygskrav som ska gälla, krav som sedan kanske

inte alls stämmer överens med behoven. Västtrafik föreslår därför att upphandlingen inte ska innehålla option om ytterligare fartyg, utan om behov uppstår får det lösas under avtalstiden på annat sätt. Ett tillköp av mer färjetrafik eller ytterligare en färja kan genomföras inom kommande avtal. Det behövs ingen option.

Stadsmiljöförvaltningen påtalar att Västtrafiks bedömning är att förstudiens förslag är bra. Västtrafik har haft samtal med Ö-dialogen och Göteborgs Stad och har justerat en del utifrån de synpunkter som lämnats. Det finns inte möjlighet att påverka Västtrafik i högre grad än vad som redan har gjorts. Möjligheten att påverka är nu också stängd eftersom förstudien är klar och upphandlingen har gått in i ett sekretessbelagt stadium.

Stadsmiljöförvaltningen klargör att det som Västtrafik tar beslut kring gällande förstudien är antalet fartyg och omfattningen av trafiken, det vill säga hur många timmar fartygen ska trafikera. Detta går inte att förändra nu när Västtrafik går in i nästa skede av upphandlingen. Men själva trafiken, det vill säga antalet avgångar, vilka linjer som trafikerar vilka färjelägen med mera kan ändras under avtalstiden. Västtrafik har årlig dialog med Göteborgs Stad om trafikförändringar (trafikplan). Ö-dialogen kan bidra till denna dialog.

Stadsmiljöförvaltningen beskriver att Västtrafiks uppdrag nu bäst påverkas genom trafikförsörjningsprogrammet. De långsiktiga strategiska frågorna kopplat till färjetrafik ska hanteras genom Göteborgsregionens (GRs) inspel till Västra Götalandsregionens trafikförsörjningsprogram som revideras vart fjärde år. GR har nyss startat arbetet med inspel till trafikförsörjningsprogram och tjänsteperson från stadsbyggnadsförvaltningen kommer att delta i detta arbete i egenskap av Göteborgs Stads representant i GRs kollektivtrafiknätverk. Även stadsmiljöförvaltningen kommer att bidra och lyssnar gärna in Ö-dialogen. Det är dock Göteborgsregionen som avgör vilka frågor som kommer med. Stadsmiljöförvaltningen föreslår att ha ett möte kring detta i Ö-dialogen.

Flertalet ö-representanter instämmer i att det är viktigt att Ö-dialogen ger synpunkter till Göteborgsregionen. Ö-dialogen behöver hållas uppdaterad och få information i ett tidigt skede.

En ö-representant menar att det är kommunens och inte regionens ansvar att säkerställa att det finns en fungerande infrastruktur i samhället.

En ö-representant påtalar att det är viktigt att Stora Förö, Knarrholen och Köpstadsö inte glöms bort i Ö-dialogens samtal.

Stadsmiljönämnden lyfter att det är bra att titta på det underlag som stadsmiljöförvaltningen har fått och skickat vidare till Ö-dialogen (se bilaga 1 och 2). När det gäller frågan om tillköp finns det en teoretisk möjlighet för Göteborgs Stad att göra ett tillköp. Detta är dock mycket ovanligt förekommande. Det är mycket svårt att hitta medel till detta i den kommunala budgeten även om det förmodligen finns ett brett önskemål från både politiska partier och medborgare. Finns det finansiering i framtiden så är det positivt att möjligheten finns att göra ett tillköp. Det vi kan göra i dagsläget är att fokusera på att påverka Västtrafik framöver.

Göteborg och Company ser att det är positivt att Stenpiren är kvar utifrån Västtrafiks ändringar i förstudien. Besöksnäringen är mycket viktig för Göteborgs ekonomi och utveckling både för boende, näringsliv och besökare. För att fortsätta utveckla staden mot att vara en hållbar destination är det nödvändigt att det finns hållbar kollektivtrafik. Göteborg och Company

kommer att driva frågan framåt och arbeta för att besöksnäringsspektivet blir en del i trafikförsörjningsprogrammet.

6. Samtal om ansökningsprocess för rekrytering av ö-representanter 2023

Inga-Lisa Adler, förvaltningen för demokrati och medborgarservice

Förvaltningen för demokrati och medborgarservice går igenom arbetsordningens ansökningsprocess för att bli en ö-representant och ett nytt stödmaterial som har tagits fram enligt önskemål från Ö-dialogen.

Förvaltningen informerar även om att alla ö-representanter, förutom de som har tillkommit under 2023, ska genomföra en ansökningsprocess och utse nya eller omvalda representanter till Ö-dialogen 15 juni.

En ö-representant lyfter att det bör finnas ett krav på att minst en av de tre ö-representanterna för en ö ska bytas ut varje mandatperiod.

Förvaltningen svarar att detta inte framgår av den nya arbetsordningen och det kan därför inte ställas som ett krav på ö-representanterna att förhålla sig till i dagsläget. Däremot är det en viktig synpunkt att titta på i samband med att Ö-dialogen ska utvärdera ansökningsprocessen.

En ö-representant understryker att det är bra med mångfald och att följa ansökningsprocessen.

En ö-representant lyfter att det är svårt att hitta nya representanter för ideellt arbete, särskilt yngre personer.

En ö-representant undrar varför kommunen bestämmer vilka som ska representera öarna.

Förvaltningen förtydligar att det enligt den nya arbetsordningen är ö-representanterna som ansvarar för att rekrytera och utse förslag på ö-representanter. Detta var ett tydligt önskemål från ö-representanterna i samband med att den nya arbetsordningen togs fram. Däremot behöver nämnden för demokrati och medborgarservice, som är ytterst ansvarig för Ö-dialogen, kunna säkerställa att Ö-dialogen har en bred representation som i största möjliga mån återspeglar södra skärgårdens befolkning. Därför behöver ö-representanter dokumentera tillvägagångssätt och resonemang vid rekrytering och e-posta detta till förvaltningen. Förvaltningen önskar även informeras om namn och vilken ö man representerar för att kunna publicera detta på Ö-dialogens hemsida.

Ö-representant undrar varför kommunen har krav och kriterier kring hur ö-representanter utses.

Förvaltningen förtydligar att arbetsordningen har tagits fram genom dialog och bygger på kunskap, synpunkter och önskemål som framkommit i Ö-dialogen. Arbetsordningen togs fram under 2022 utifrån en utvärdering av Ö-dialogens syfte, organisation och arbetsformer. Utvärderingen genomfördes av en extern konsult som genomförde intervjuer med Ö-dialogens representanter och tog fram en utvärderingsrapport. Förvaltningen arrangerade även två gemensamma workshops i Ö-dialogen (maj och september) för fördjupad dialog kring flera delar i utvärderingen, bland annat frågor kring ansökningsprocess och mandatperiod. De

kriterier som framgår i arbetsordningen botten även i ett första pilotprojekt 2021 kring en öppen rekryteringsprocess som togs fram och genomfördes av en arbetsgrupp bestående av Ö-dialogens ordförande, förvaltning och ett antal ö-representanter.

Ö-dialogens ordförande förtydligar att nämnden förutsätter att den nya arbetsordningen efterlevs men att det inte är ett krav att använda det stödmaterial och den affischmall som förvaltningen har tagit fram kopplat till arbetsordningen.

7. Remissvar på motion om inrättandet av skärgårdssamordnare

Aldina Mehmedovic, förvaltningen för demokrati och medborgarservice

Förvaltningen för demokrati och medborgarservice informerar om motionen av Elisabeth Lann (KD) och Samuel Bråse (KD) om att inrätta en skärgårdssamordnare som förvaltningen har fått i uppdrag att svara på till nämnden för demokrati och medborgarservice. Utrymme ges till ö-representanter att inkomma med kommentarer kring vilka för- och nackdelar de kan se med en sådan tjänst i Göteborgs Stad.

En ö-representant framhåller att det är precis ett sådant tillskott som behövs. När man som medborgare söker upp Göteborgs Stad så hamnar man i en växel där man blir hänvisad någonstans. Det behövs någon som kan samla ihop, skapa kontinuitet i frågorna och vara kontaktperson för boende i södra skärgården.

Ö-dialogens ordförande frågar om det är någon som är motståndare till motionen. Ingen i Ö-dialogen svarar. Ordföranden konstaterar att det inte finns någon motståndare till motionen.

Stadssekreterare beskriver om att det är viktigt att ställa saker mot varandra, ger ett fiktivt kostnadsexempel och frågar om Ö-dialogen skulle välja att staden bekostar en miljon för en samordnare eller en miljon till förskola.

En ö-representant påtalar att det endast finns fördelar med en samordningstjänst där kommunen får en tjänsteperson som på ett fördjupat sätt sätter sig in i frågor. Många ö-representanter instämmer i ö-representantens resonemang.

Stadssekreterare beskriver att det är en prioriteringsfråga. Frågan om en samordningstjänst kommer att ställas mot andra prioriteringar då detta är en resursfråga och frågan är då vad som är viktigast.

En ö-representant föreslår att samordningstjänsten kan finnas hos stadsledningskontoret och att tjänstepersonen inte nödvändigtvis måste arbeta heltid med skärgårdsfrågor utan kan ha fler arbetsuppgifter i sin tjänst.

8. Återkoppling från kommunstyrelsen och nämnden för demokrati och medborgarservice

Inget att återrapportera

9. Övriga frågor

- Posthantering - John Granqvist, Styrso
- Frakttransporter - Jan Kaaling, Styrso
- Möte med Länsstyrelsen angående bygglov - Henrik Sjöstrand, Brännö
- Besöksparkering Saltholmen
- Beredningsplan för södra skärgården - Marie Sjövall, Donsö

Posthantering

Styrso har en låda där man kan lämna småpaket så att dessa ligger skyddade från regn med mera. Detta fungerar bra och är ett tips till andra öar. Asperö informerar om att de också har en sådan låda och att den är mycket bra.

Frakttransporter

Stadsmiljönämnden informerar om att man har haft ett möte med SISS (Södra Skärgården i Samverkan). Dialog har även förts i kommunstyrelsen om ett verksamhetsövertagande. Ärendet finns nu som en återremiss hos kommunfullmäktige, som ej kommer att ta beslut om ärendet på nästa sammanträde. Det blir en återremiss av ärendet.

Stadsmiljönämnden beskriver att kommunen tidigare har fått ett bidrag från staten gällande taxor. Bidraget till kommunen drogs in vilket innebär att en kostnad har uppstått. Nu diskuteras vad taxan ska hamna på.

Möte med Länsstyrelsen kring bygglov

Ö-representant återberättar vilka möten som ö-representanten, i dåvarande roll som Ö-dialogens ordförande, har deltagit i och hur processen har fortskridit angående frågan om bygglov i södra skärgården. Ö-representanten beskriver att Länsstyrelsen uppgav bullerskydd som hinder för bygglov och att Ö-dialogen har haft besök och möte ihop med Försvarmakten, före detta stadsbyggnadskontoret Göteborgs Stad och Länsstyrelsen. Ö-dialogen hänvisades då till svenska riksdagen, Ö-dialogen kontaktade riksdagen och riksdagen hänvisade i sin tur vidare till landstinget. Ö-dialogen har i alla samtal med de olika parterna framhållit att bullernivån inte ligger på samma ljudnivå som förr i tiden.

Representant från kommunstyrelsen, Anneli Rhedin, uppmuntrar ö-representanterna att kontakta henne då hon vill hjälpa till att göra livet enklare för de som bor på öarna.

Besöksparkering Saltholmen

Ö-representant lyfter att Grefab har gett besked om att de ska tillhandahålla båtuppläggningsplatser och frågar vad som har hänt sedan detta besked.

Ö-dialogens ordförande svarar att detta behöver ses över och att frågan kommer att återkopplas på Ö-dialogen framöver.

Beredningsplan för södra skärgården

Frågan planeras att tas upp under annat Ö-dialogstillfälle